

Kadernota Integrale Veiligheid Peelland/Helmond

2015-2018

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Het belang van gezamenlijkheid	2
1.2	Betekenis en functie van dit kader	3
1.3	Totstandkoming en vervolg	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Uitgangspunten van beleid	4
3	Prioriteitstelling en onderliggende analyse	6
3.1.	Opmerking vooraf	6
3.2.	Gevolgde werkwijze om tot prioriteiten te komen.	6
3.3	Prioriteiten	6
3.4.	Onderbouwing	8
3.2.1	Analyse veiligheidsveld 1: 'Veilige woon- en leefomgeving'	8
3.2.2	Analyse veiligheidsveld 2: 'Bedrijvigheid en veiligheid'	10
3.2.3	Analyse veiligheidsveld 3: 'Jeugd en veiligheid'	13
3.2.4	Analyse veiligheidsveld 4: 'Fysieke veiligheid'	15
3.2.5	Analyse veiligheidsveld 5: 'Integriteit en veiligheid'	17
4	Aanpak van de gezamenlijke speerpunten	20
4.1	Geweld	21
4.2	Woninginbraken	22
4.3	Overlastgevende jeugd en jeugdgroepen	23
4.4.	Criminele jeugd	23
4.5	Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit	24
4.6	Verkeersveiligheid	25
4.7	Drank- en drugsoverlast	25
5	De aanpak van de overige lokale speerpunten	26
5.1	Woonoverlast	27
5.2	Zorg voor arbeidsmigranten	27
5.3	Fietsendiefstal	28
5.4	Evenementen en veiligheid	28
5.5	Veilig uitgaan	29
6	Organisatorische borging	30
6.1	Bestuurlijke coördinatie van het veiligheidsbeleid	30
6.2	Ambtelijke coördinatie van het veiligheidsbeleid	30
6.3	Doorontwikkeling strategische veiligheidsagenda	31
6.4	Planning en control	31
6.5	Financiën	32
6.6	Communicatie	32
	Bijlage 1 : kerncijfers met betrekking tot de prioriteiten	33

1 Inleiding

Dit is de eerste Peelland kadernota op veiligheidsgebied. De nota is geschreven door en voor de zes Peelgemeenten. Dat zijn de gemeenten Laarbeek, Gemert-Bakel, Helmond, Deurne, Asten en Someren. Bij elkaar een gebied met 206.000 inwoners en iets minder dan 17.690 bedrijfsvestigingen.

In deze versie, die vastgesteld wordt door gemeenteraad van Helmond staan, aanvullend op de tekst die voor alle 6 gemeenten geldt, een beperkt aantal zaken die specifiek voor Helmond gelden.

Kort gezegd is het doel van deze nota

“het in de zes Peelgemeenten aansturen op een solide en effectief veiligheidsbeleid, waarbij wordt samengewerkt tussen gemeenten, partners en inwoners daar waar dat meer veiligheid oplevert”.

1.1 Het belang van gezamenlijkheid

Enkele recente ontwikkelingen maken het logisch en belangrijk om als Peelgemeenten intensiever te gaan samenwerken rond veiligheidsvraagstukken.

- *Dat is enerzijds de formering van nieuwe politie-basisteams.* De zes Peelgemeenten vallen in de nieuwe indeling van politie-basisteams onder het basisteam Peelland binnen de politie-eenheid Oost-Brabant. Om de politie de juiste input te kunnen geven voor operationele en strategische keuzen is het gewenst dat de zes gemeenten waar mogelijk een duidelijk gedeeld geluid laten horen. Dit helpt het basisteam ook weer bij de profilering van Peelland-belangen op het eenheidsniveau.
- *Anderzijds: de beloftevolle meerwaarde van de huidige samenwerking.* Ook nu al werken de gemeenteambtenaren van de zes gemeenten op Peelniveau, districtsniveau, en Oost Brabant niveau veel samen op veiligheidsgebied. De aard en omvang van de problemen zijn per gemeente anders, maar van de omgang ermee kan men van elkaar leren en sommige problemen vragen om een stevige hand van de overheid, waarbij gemeentegrenzen er niet toe mogen doen. Samenwerking leidt tot het delen van expertise over efficiëntie in de aanpak. En het voorkomt dat problemen geografisch verplaatst worden binnen de regio in plaats van daadwerkelijk gereduceerd (het waterbedeffect bij de aanpak van misdaad).

Overigens houdt de samenwerking niet op bij de grenzen in de Peel. Ook op districtsniveau en regionaal niveau bestaan diverse samenwerkingsverbanden tot op het niveau van alle gemeenten in Oost-Brabant.

Omdat de kadernota's Integrale veiligheid van de afzonderlijke zes gemeenten bijna allemaal aflopen in 2014 en het basisteam Peelland nog in de oprichtingsfase is, doet zich nu een natuurlijk moment voor om een gezamenlijk beleidskader nader uit te werken.

1.2 Betekenis en functie van dit kader

Tot nu toe maakte elke gemeente een eigen beleidskader Integrale veiligheid. Vanaf nu trekken de Peelgemeenten hierin samen op. Deze nota toont de gemeenschappelijke doelen, maar ook de piketpalen die per gemeente zijn geprioriteerd. Kortom: alle veiligheidsdoelen die in Peelland belangrijk zijn om aan te werken. Hierop volgend werken de gemeenten een gezamenlijk uitvoeringsprogramma veiligheid uit. Daarnaast kan een gemeente er voor kiezen om aanvullend een eigen uitvoeringsprogramma veiligheid op te stellen.

“Kaderstelling” betekent hier dat de richting wordt aangegeven waarin verbetering moet worden gerealiseerd. Een kadernota is zeker geen blauwdruk met uitgewerkte plannen en doelstellingen, maar spreekt uit op welke terreinen we willen intensiveren en vernieuwen. Het is een richtinggevende notitie. Concrete projectplannen en ambities worden uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma dat begin 2015 gereed zal zijn.

Deze kadernota heeft ook een juridisch bestuurlijke betekenis. In de politiewet is voorzien in de opmaak van lokale beleidsplannen op het terrein van openbare orde en veiligheid. Met zo’n plan geeft de gemeenteraad richting aan het beleid en aan de uitvoering daarvan, ook als het gaat om de inzet van de (nationale) politie.

Een kadernota verbindt en is de basis voor afspraken op hoofdlijnen tussen alle betrokken partijen; de basis voor coalities in veiligheid. De gemeenten zijn hierin de regievoerders.

1.3 Totstandkoming en vervolg

De totstandkoming van dit beleidskader was als volgt:

1. De zes gemeenten hebben individueel een veiligheidsanalyse gemaakt en hebben vanuit die analyse hun eigen gemeentelijke prioriteiten vastgesteld.
2. Op grond van die analyses is er gekomen tot een ambtelijk voorstel voor de Peelprioriteiten.
3. Vervolgens zijn er per gemeente de gemeentelijk veiligheidsanalyse en prioriteitstelling door de raad en/of commissie vastgesteld. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de Peelprioriteiten en de aanvullende gemeentelijke prioriteiten.
4. Vertrekkend vanuit die prioriteitstelling is dit kaderplan veiligheid op Peelniveau uitgewerkt.

Rond de jaarwisseling zal dit kaderplan Peelland per gemeente vastgesteld worden, waar wenselijk aangevuld met gemeente specifieke thema’s of aandachtspunten.

Deze kadernota zal worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma waarin concrete ambities en projecten worden uitgewerkt.

In deze kadernota wordt gefocust op de prioriteiten die door de gemeenteraden zijn benoemd. In het uitvoeringsprogramma zal ook aandacht geschonken worden aan de andere veiligheidsthema’s. Bekeken zal worden voor welke van die thema’s de noodzaak bestaat om projecten op te starten.

Daarna zal er een jaarlijkse beleidscyclus worden aangehouden, waardoor ruimte wordt ingebouwd voor inbreng van mogelijke nieuwe (dan urgente) thema's in het veiligheidsbeleid (zie paragraaf 6.4). Kortom: we zetten ons met dit kader niet 'vast' voor vier jaar, maar geven een nu gewenste richting aan waarbinnen we willen presteren en schaven bij op operationeel niveau als dat nodig is.

1.4 Leeswijzer

Deze kadernota stelt kaders op vier verschillende niveaus. In hoofdstuk 2 wordt allereerst ingegaan op de strategische uitgangspunten van het integraal veiligheidsbeleid: vanuit welke missie werken wij en waarom? In hoofdstuk 3 wordt vervolgens aangegeven welke prioriteiten er op grond van de gemeentelijke veiligheidsanalyses zijn vastgesteld. Hoofdstuk 4 en bespreekt daarna langs welke oplossingsrichtingen de zes Peelgemeenten betekenisvolle verbeteringen willen realiseren op het gebied van de prioriteiten. Ten slotte wordt (in hoofdstuk 6) besproken hoe wordt geïnvesteerd in de organisatorische borging van dit beleidskader. Ook op dat laatste niveau zullen er immers kaders gesteld moeten worden. In Bijlage I zijn kerncijfers opgenomen behorend bij de geprioriteerde onderwerpen in deze kadernota.

2 Uitgangspunten van beleid

Het integraal veiligheidsbeleid is gericht op het bereiken van:

- minder criminaliteit
- minder overlast
- minder onveiligheidsgevoelens bij de burgers
- het op een acceptabel niveau houden van fysieke veiligheidsrisico's

Bij het werken aan deze doelen hanteren we een aantal uitgangspunten. Ze vormen de basis op grond waarvan wij ons beleid in de komende jaren willen (voort)bouwen.

Onze uitgangspunten zijn:

1. **Aan veiligheid werk je samen.**

De samenwerking tussen veiligheid en zorg is cruciaal voor het bereiken van onze veiligheidsdoelen. Het zorg en veiligheidsdomein overlappen elkaar. Nu de gemeenten door de decentralisaties van de zorg regievoerders zijn op zowel het veiligheids- als het sociale domein wordt vanuit dit nieuwe licht bekeken waar innovatieruimte ligt. Samenwerken, met andere gemeenten maar ook met andere partners (privaat of publiek) is een randvoorwaarde voor succes. Door samen te werken worden problemen vanuit verschillende invalshoeken benaderd. De kunst is de juiste allianties te sluiten vanuit concrete doelen waaraan partijen zich ook kunnen committeren.

2. **Voor ons is de uitspraak “Voorkomen is beter dan genezen” leidend..**

Oftewel: preventief werken is nog altijd beter dan dat er repressieve maatregelen genomen moeten worden. Hoewel dat laatste uiteraard wel altijd nodig zal blijven. Met een goed beleid rond zorg kunnen veel veiligheidsproblemen voorkomen worden. Maar ook bij de fysieke veiligheidsthema's zoals brandweezorg wordt preventie steeds belangrijker.

3. **We betrekken onze burgers en spreken ze aan op het nemen van hun eigen verantwoordelijkheid;**

op stadsniveau/dorpsniveau, wijkniveau en buurtniveau. Het betrekken van burgers bij de aanpak van veiligheidsissues kan verschillende functies vervullen. Samen dingen oppakken betekent bijvoorbeeld: signalen opvangen die ertoe doen om problemen echt te kennen, betekent mensen laten zien wat er gedaan wordt in hun stad rond leefbaarheidsproblemen, betekent dat er gemeenschapszin kan ontstaan rond dingen die men graag in de eigen wijk wil aanpakken, betekent dat dingen ook daadwerkelijk in gezamenlijkheid worden opgepakt (bijvoorbeeld doordat meer burgers overgaan tot het plaatsen van nieuwe sloten, of deelnemen aan Buurtpreventie-teams). Uitgangspunt van het beleid voor de komende jaren is dat we willen groeien in het beter betrekken van burgers en burgers meer zelfredzaam willen laten worden. Dit zal in eerste instantie meer tijd en middelen gaan vergen. Uiteindelijk, zo zijn wij overtuigd, zal die investering zich terugbetalen.

In Helmond hebben we een rijke schakering aan platforms waarin Helmondse inwoners zich verenigd hebben: Wijkraden, buurtverenigingen, bewonersverenigingen, buurt-preventie-teams, winkeliersverenigingen. Per project zal bekeken worden welk deel van dit netwerk het beste betrokken kan worden. Hierbij zal ook gebruik gemaakt worden van de resultaten van de gesprekken, om tot deze kadernota te komen, met inwoners zijn gevoerd.

4. **We zetten ons in voor een integere overheid.**

Een overheid die met gezag wil optreden, moet zelf integer zijn en zich aan de regels houden. Als onderdeel van het veiligheidsbeleid wordt daarom ook toegezien op de kwaliteit van het gemeentelijk integriteitsbeleid.

5. **We werken informatie gestuurd en met maatregelen waarvoor bewezen is dat ze werken.**

Tot slot is het een uitgangspunt van ons beleid dat tactische keuzen in onze aanpak worden gemaakt op grond van het verzamelen en analyseren van informatie en gebruik makend van kennis over (te verwachten) effectiviteit van maatregelen. Informatie gestuurd werken betekent bijvoorbeeld dat we informatie van de politie en gemeente combineren om beter zicht te krijgen op patronen van inbraken en zo sneller gerichte actie kunnen ondernemen. Dit hoeft niet meteen te betekenen dat alles wetenschappelijk gefundeerd moet zijn. Wat het wel betekent is dat we onze verwachtingen ten aanzien van interventies helder formuleren, dat we ruimte nemen om te experimenteren en dat we goed volgen wat interventies in de praktijk 'doen'.

3 Prioriteitstelling en onderliggende analyse

3.1. Opmerking vooraf

Inhoudelijke prioriteiten vaststellen op veiligheidsgebied is lastig. Er zit een weerklink aan vast dat de rest “dus” minder aandacht gaat krijgen. Dat laatste willen we allereerst ontkrachten. Bij deze nota geldt: daar waar met het staande beleid goede resultaten worden geboekt, wordt met dezelfde energie doorgewerkt aan meer veiligheid.

Op enkele terreinen is echter nadrukkelijk een intensivering van beleid gewenst. Bijvoorbeeld omdat de ontwikkelingen als zorgelijk worden gezien. Of omdat de huidige inzet niet leidt tot gewenste verbeteringen.

3.2. Gevolgde werkwijze om tot prioriteiten te komen.

Alle zes de gemeenten hebben op grond van de methode kernbeleid veiligheid van de VNG hun problemen in kaart gebracht en van daaruit geprioriteerd. De methode kernbeleid omvat als het ware een checklist van alle veiligheidsthema's die er (op vijf veiligheidsvelden) toe doen. Die veiligheidsvelden zijn: 1. Veilige woon- en leefomgeving, 2. Bedrijvigheid en veiligheid, 3. Jeugd en veiligheid, 4. Fysieke veiligheid en 5. Integriteit en veiligheid. Bij de probleemanalyses op die deelthema's is door de gemeenten gebruik gemaakt van:

- de beschikbare politiegegevens over de periode 2010 tot en met 2013;
- de probleemanalyse van het basisteam Peelland van de politie. Dit team publiceerde eerder het jaarverslag van 2013 en een jaarplan voor 2014 voor Peelland;
- het regionaal veiligheidsplan Oost-Brabant 2015 – 2018;
- de resultaten van de meeste recente veiligheidsmonitor.
- Voor Helmond specifiek: de veiligheidsanalyse, vastgesteld in de raadsvergadering van 7 oktober.

En ten slotte werd het resultaat van het analysewerk en een voorstel voor de prioriteiten voorgelegd aan de gemeenteraden. (raadsvergadering gemeente Helmond van 7 oktober)

3.3 Prioriteiten

Zeven onderwerpen werden in alle zes de Peel-gemeenten geprioriteerd. Dit zijn de onderwerpen:

- Geweld
- Woninginbraken
- Overlast gevende jeugd en jeugdgroepen
- Criminele jeugd
- Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit
- Verkeersveiligheid
- Drank- en drugsoverlast

Ook is er een aantal thema's die niet bij alle gemeenten, maar wel bij een deel van hen, werd geprioriteerd. Dat betreft de onderwerpen:

- Woonoverlast¹
- Zorg voor arbeidsmigranten²
- Fietsendiefstal³
- Evenementen en veiligheid⁴
- Veilig uitgaan⁵
- Veilig in en om de school⁶

Op al deze onderwerpen wordt vanuit dit beleidskader bekeken waar de zes Peeltgemeenten elkaar de komende vier jaren kunnen ondersteunen en wat in meer algemene zin kan leiden tot meer veiligheid. De nadere uitwerking daarvan vindt u in de hoofdstukken 4 en 5.

¹ Prioriteit voor Helmond, Deurne, Gemert-Bakel, Asten en Someren.

² Prioriteit voor Gemert-Bakel, Asten en Someren.

³ Prioriteit voor Helmond en Gemert-Bakel.

⁴ Prioriteit voor Helmond en Someren.

⁵ Prioriteit voor Deurne.

⁶ Prioriteit voor Deurne. Specifiek aandacht voor verkeersveiligheid scholenvierkant. Vormt onderdeel van gezamenlijke prioriteit Verkeersveiligheid

3.4. Onderbouwing

In deze paragraaf volgt de onderbouwing bij de bovengenoemde prioriteitskeuzen. Het doel van de onderstaande samenvatting is aan te geven waar er zorgen zijn ten aanzien van ontwikkelingen en ook aan te geven hoe die zich verhouden tot het al dan niet prioriteren van een onderwerp.

3.2.1 Analyse veiligheidsveld 1: 'Veilige woon- en leefomgeving'

Dit veiligheidsveld omvat de thema's: 1. Sociale kwaliteit, 2. Fysieke kwaliteit, 3. Objectieve veiligheid en 4. Subjectieve veiligheid / veiligheidsgevoel

1. Sociale kwaliteit

De sociale kwaliteit van een buurt of wijk heeft betrekking op de intermenselijke relaties in een buurt: de relatie tussen bewoners onderling en eventueel andere aanwezige personen. De sociale kwaliteit kan onder druk komen te staan door verschijnselen als woonoverlast, burengerucht, multi probleem gezinnen, overlast gerelateerd aan illegale bewoning, drank- en drugsoverlast, overlast van prostitutie en overlast van zwervers.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Op twee fronten formuleren Peelgemeenten zorgen of worden er ontwikkelingen waargenomen die tot alertheid manen. Dat is met betrekking tot de drank- en/of drugsoverlast en op het bredere thema woonoverlast.

- Wat betreft drugsoverlast is er Peelland breed sprake van een flinke toename van het aantal meldingen bij de politie. Getalsmatig is die overlast in alle jaren geconcentreerd in de gemeenten Helmond en Gemert-Bakel, maar in 2013 valt op dat het aantal incidenten op dit gebied ook in Laarbeek flink toeneemt. Het leidde in vier gemeenten tot prioritering van het onderwerp in het veiligheidsbeleid (Helmond, Deurne, Laarbeek en Gemert-Bakel). Er is verder zorg over het drank- en drugsgebruik onder 18-minners. Mogelijk gaat dit meer verdekt en verspreid plaats te vinden door de strengere horecawetgeving en de verhoging van de consumptieleeftijd van 16 naar 18 jaar.
- Woonoverlast omvat de aandacht voor zaken als kleine burenruzies, maar ook voor meervoudige problemen die voor overlast voor omwonenden zorgen in woonwijken zoals verloedering, hennepplantages, (huiselijk) geweld en intimidatie. Het wordt bij vijf van de zes Peellandgemeenten geprioriteerd, in de zesde gemeente (Laarbeek) is het niet geprioriteerd, maar wel als aandachtspunt benoemd. De prioritering vindt met name plaats vanuit de vaststelling dat dergelijke overlast (in iemands woonomgeving) enorm veel schade kan toebrengen aan woonplezier en leefklimaat. Er moet altijd alert en effectief gereageerd worden. Enkele ontwikkelingen zorgen voor druk op de zorg op dit front: zo blijven tegenwoordig (psychisch) kwetsbare mensen langer zelfstandig wonen en geeft dit mogelijk meer kans op botsende leefstijlen. Tevens wordt zichtbaarder dat criminele netwerken vaak ook in woonwijken opereren bij het opzetten van illegale wietplantages. Ten slotte neemt ook het aantal meldingen van huiselijk geweld toe. Los van de vraag of dat laatste komt door een toename van huiselijk geweld (er kan ook sprake zijn van een lagere meldingsdrempel), is het een feit dat dergelijke situaties spanningsvol zijn voor de directe betrokkenen en ook de woonomgeving. Het vereist tactvolle interventies om weer rust en veiligheid in het gezin terug te brengen.

2. Fysieke kwaliteit

De fysieke kwaliteit van een buurt, wijk of kern heeft betrekking op de fysieke kenmerken van de woonomgeving: in het bijzonder de inrichting, het onderhoud en beheer van de openbare ruimte. Aspecten zijn onder andere onderhoud van groen, aanpak zwerfvuil, verlichting van achterpaden. Afbreuk van de fysieke kwaliteit wordt onder andere veroorzaakt door vernielingen, graffiti, zwerfvuil en andere tekenen van verloedering.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: De hoofdlijn die uit de inventarisatie rond dit veiligheidsthema naar voren komt, is dat het behouden van het huidige niveau van fysieke kwaliteit vanwege de bezuinigingen een doel op zich is. Met de beschikbare middelen zo veel mogelijk positieve impact hebben; dat is de uitdaging. Vastgesteld wordt dat dit tot op dit moment redelijk tot goed lukt: de cijfers van verloedering en vernieling zijn overall gezien gunstig te noemen en er is tevredenheid over de huidige lokale focus en aanpak. Op grond daarvan benoemen alle gemeenten dit thema als een reguliere taak: dat gebeurt al en moet vooral zo voortgaan zoals het gaat en niet als prioriteit. Meer inzet op realisatie van burgerparticipatie wordt door verschillende gemeenten nadrukkelijk als ambitie benoemd. Het gaat dan om het op buurtniveau betrekken van bewoners bij het (projectmatig en/of structureel) aanpakken van problemen. Ook is het van belang om bij mogelijk noodzakelijke bezuinigingsmaatregelen op het front van onderhoud, bij planning van ingrepen goed na te denken over hoe een negatieve impact ervan op de (ervaren) fysieke kwaliteit van buurten, wijken of kernen kan worden voorkomen.

3. Objectieve veiligheid

Het veiligheidsthema objectieve veiligheid heeft betrekking op de diverse, veelvoorkomende vormen van criminaliteit in de buurt, wijk en gemeente. Onder de soorten criminaliteit die in elk geval bepalend zijn, vallen woninginbraak, overvallen, voertuigcriminaliteit en geweld.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Op het terrein van de objectieve veiligheid (het tegengaan van veelvoorkomende criminaliteit) prioriteren alle gemeenten voor de komende vier jaren ten eerste de aanpak van geweld. Daaronder vallen veel verschillende delict typen: huiselijk geweld, geweld tegen ouderen, gewelddadige vermogenscriminaliteit (overval/straatroof/inbraak met geweld), bedreiging, uitgaansgeweld en ook geweld tegen medewerkers met een publieke taak. Ten tweede wordt de aanpak van woninginbraak geprioriteerd, waarbij ook wordt gekeken naar inbraak in bij woning horende delen, zoals schuurtjes. De prioritering van deze items wordt ingestoken vanuit de zorg over de impact van dergelijke incidenten. Een belangrijke vraag is evenwel waar op dit moment nog ruimte zit voor verbetering van de aanpak. In het gehele Peelland zijn de ontwikkelingen op geweldthema's en op het onderwerp woninginbraak in de afgelopen jaren redelijk gunstig te noemen, het aantal feiten neemt op de meeste deelonderwerpen af. De ontwikkelingslijnen per gemeente zijn echter niet allemaal gelijk. Dat laatste is een goede ingang voor het (via vergelijk van aanpakken) halen van leerpunten en zou vooral dat dus Peelland breed gestimuleerd moeten worden.

Een derde thema waarbij het belang wordt benoemd van meer Peelland brede afstemming is het onderwerp diefstal van fietsen, brom- en snorfietsen. Dit neemt in vijf van de zes Peellandgemeenten tussen 2012 en 2013 toe (alleen in Deurne niet). De urgentie van de toenames is verschillend: in Asten is die bijvoorbeeld maar klein bijvoorbeeld, in Helmond opvallend groot. Het is in twee gemeenten voor de komende vier jaren als prioriteit benoemd: in Gemert-Bakel en in Helmond. Het is van belang de betekenis van de cijfers over dit onderwerp beter te leren kennen: is sprake van een toegenomen aangiftebereidheid van fietsdiefstal, van meer te stelen fietsen die niet veilig staan, van actievere veelplegers op dit front, actievere helers, et cetera?

4. Subjectieve veiligheid / veiligheidsgevoel

Subjectieve veiligheid gaat over het veiligheidsgevoel van bewoners. Voelt men zich wel eens onveilig en zo ja, hoe vaak en met welke consequenties? Daarnaast draait het om het veiligheidsgevoel van bewoners op bepaalde (openbare) plekken binnen de gemeente, zoals bijvoorbeeld station, winkelgebied, uitgaansgebied.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: In 2011 en ook in 2013 zijn er in alle Peelgemeenten veiligheidsmonitor-onderzoeken uitgevoerd. Daarbij is via een grootschalige, landelijk gecoördineerde vragenlijstafname aan bewoners van die gemeenten gevraagd in welke mate zij overlast ervaren van criminaliteit en of zij zich veilig voelen. De resultaten ervan zijn op hoofdlijnen gunstig te noemen: de Peelgemeenten scoren gemiddeld vergeleken met gemeenten van vergelijkbare grootte; bewoners van de Peelgemeenten voelen zich relatief veilig en schatten ook hun woonomgeving veelal als veilig in. De aandacht voor reductie van onveiligheidsgevoelens onder burgers is een van de vier hoofddoelen van het gehele veiligheidsbeleid (zie paragraaf uitgangspunten van beleid). Om dat doel te bereiken wordt vertrouwd op de huidige beleidskeuzen, met inzet op: 1. het bedachtzaam communiceren over risico's (niet bang maar alert maken), 2. extra aandacht voor bepaalde doelgroepen zoals slachtoffers van geweldsfeiten en ouderen 3. burgers meer zicht geven op de effectiviteit van het werken aan veiligheid door hen ook meer daarbij te betrekken. En 4: het waar mogelijk toepassen van innovatieve fysieke maatregelen. Denk hierbij aan het vanuit het perspectief van veiligheidsgevoelens slim inzetten van het gebruik van kleur, licht, 'groen' en dergelijke bij inrichtingsplannen.

3.2.2 Analyse veiligheidsveld 2: 'Bedrijvigheid en veiligheid'

Dit veiligheidsveld omvat de thema's: 5. Veilig winkelgebied, 6. Veilige bedrijventerreinen, 7. Veilig uitgaan, 8. Veilige evenementen en 9. Veilig toerisme

5. Veilig winkelgebied

In winkelgebieden kunnen zich verschillende vormen van onveiligheid voordoen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om winkeldiefstal, zakkenrollerij en overvallen maar ook om jongerenoverlast, vernielingen, fietsen en bromfietsen in het voetgangersgebied en de mate van brandveiligheid van de winkelpanden. Daarnaast kunnen zwerfvuil en andere tekenen van verloedering tot subjectieve onveiligheid leiden.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Een deel van de bovengenoemde veiligheidsproblemen die in winkelgebieden kunnen voorkomen, is op een niet geografisch afgebakende wijze geprioriteerd in alle gemeenten: dat geldt voor de thema's geweld (w.o. straatroof, overvallen), jongerenoverlast en alcohol en/of drugsgebruik. Belangrijk is dus om alert te zijn dat vanuit het gevoerde beleid ook voldoende effect wordt gesorteerd in de winkelgebieden. Andere specifieke onderwerpen gericht op het veiliger maken van het winkelgebied zijn door de zes Peelgemeenten niet geprioriteerd. Op die thema's is sprake van een reguliere taak: dat gebeurt al en moet vooral zo voortgaan zoals het gaat. Een belangrijk punt om daarbij evenwel in de gaten te houden is, óf, en zo ja in hoeverre, de landelijk vastgestelde toename van agressieve winkeldiefstallen zich ook in Peelland manifesteert. Daarnaast is het streven om Peelland verder te stimuleren dat winkelgebieden zich in willen zetten om een KVO-W status te behalen (het Keurmerk Veilig Ondernemen specifiek voor winkelgebieden)

6. Veilige bedrijventerreinen

Onveiligheid op bedrijventerreinen kent zowel sociale als fysieke aspecten: bedrijfsinbraak, diefstal, overvallen en vernieling aan de ene kant en aan de andere kant inrichting en onderhoud van de terreinen, verkeersveiligheid en brandveiligheid. Ook kunnen zich illegale bewoning en drugsdelicten zoals hennepplantages voordoen. NB: externe veiligheid, ofwel veiligheid rond inrichtingen waarin gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en/of bewerkt, is onderdeel van veiligheidsveld 4: fysieke veiligheid.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Over het algemeen spelen er op het onderwerp veiligheid van bedrijventerreinen geen zorgdossiers: het aantal diefstallen uit c.q. inbraken in bedrijven en instellingen neemt in vier van de zes Peelgemeenten gestaag af in de afgelopen vier jaren en blijft in de andere twee redelijk stabiel (een toename die als licht te typeren is). Ook andere problematieken worden als beheersbaar benoemd. Alle gemeenten investeren in parkmanagement, het stimuleren van samenwerking tussen bedrijven in KVO-B gebieden of participeren in andere initiatieven op het gebied van criminaliteitspreventie. Er is op dit moment geen directe reden om op dit front steviger in te zetten.

7. Veilig uitgaan

Uitgaansvoorzieningen hebben enerzijds een positief effect: het culturele en sociale klimaat varen er wel bij. Ook zijn er economische voordelen. Maar er kunnen zich ook veiligheidsproblemen rond uitgaansvoorzieningen voordoen, zoals geweld, overlast en vernielingen (eventueel vernielingen rond de zogenaamde (s)looproutes). Daarom is veilig uitgaan opgenomen als veiligheidsthema.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Uit de cijfers blijkt dat er een relatie ligt tussen de aanwezigheid van (nacht)horeca en bijvoorbeeld het aantal geweldsdelicten, incidenten overlast en vernielingen. Deze relatie is er ook met incidenten rondom alcohol- en drugsgebruik. Daarom investeren met name de gemeenten met concentraties van horeca, vanuit hun regiefunctie, veel in een gezamenlijk aanpak van uitgaansproblematiek. Betrokken partijen daarin zijn onder andere de horeca zelf, de politie en de beveiligingsbedrijven. Gemeenten zijn voornemens de huidige aanpak voort te zetten. Gelet op het feit dat Deurne twee horeca-concentratiegebieden kent en de huidige relatief intensieve aanpak in het beleid extra wil borgen, is Veilig Uitgaan in deze gemeente als prioriteit vastgesteld. Ook de andere gemeenten benadrukken evenwel het belang van behoud van het huidige prestatieniveau op dit terrein.

8. Veilige evenementen

Evenementen, zeker de grootschalige, kunnen behoorlijke veiligheidsrisico's opleveren. De gemeente stelt voorwaarden aan de organisator betreffende de veiligheid en handhaaft hierop. Het is aan de organisator om deze voorwaarden voor de veiligheid op het evenement terrein te realiseren. De risico's zijn met name gelegen in geweld, overlast, vernieling, brandveiligheid en crisisbeheersing. Daarnaast zijn er mogelijke dwarsverbanden met externe veiligheid (evenementenlocaties nabij EV-inrichtingen).

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: De afgelopen jaren is de aandacht voor de veiligheidsmaatregelen bij evenementen landelijk gezien sterk toegenomen en ook in de Peelgemeenten is dit het geval. Twee gemeenten geven aan dat men een verdere doorontwikkeling op dit vlak als prioriteit wil vaststellen. Dat geldt voor de gemeenten Someren en Helmond. Dit is niet gekoppeld aan de waarneming van meer of andersoortige incidenten, maar vooral aan de vaststelling dat een toename van het aantal en ook de omvang van evenementen vraagt om een meegroeierende veiligheidszorg. Juist vanwege die groei is het belangrijk om steeds te blijven investeren in het vinden van een juiste balans tussen enerzijds de eigen verantwoordelijkheid van de organisator en anderzijds de inzet van verschillende hulpverleningsdiensten.

9. Veilig toerisme

Hierbij gaat het om veiligheidsproblemen op locaties die veel door dagjesmensen en vakantiegangers worden bezocht. Denk aan incidenten op campings, bij recreatieparken, -bossen en -vennen en gekoppeld aan groepen van toeristen.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Er zijn geen in het oog springende problematieken. Daar waar incidenten zich afspelen in de context van het toerisme is sprake van losse gebeurtenissen die geen extra dan de nu geldende inzet vereisen. Dit thema is hierom door geen enkele gemeente voor de komende vier jaren geprioriteerd.

3.2.3 Analyse veiligheidsveld 3: 'Jeugd en veiligheid'

Dit veiligheidsveld omvat de thema's: 10. Overlastgevende jeugd, 11. Criminele jeugd en probleemjongeren, 12. Jeugd, alcohol en drugs, 13. Veilig in en om school.

10. Overlastgevende jeugd

Dit thema heeft betrekking op overlast van jongeren, vaak in groepsverband. Het kan gaan om mildere vormen van overlast (acceptabele en hinderlijke jeugdgroepen) maar ook om zwaardere vormen van overlast, waarbij jongeren niet of moeilijk op hun gedrag zijn aan te spreken. Jeugdoverlast uit zich bijvoorbeeld door geluidsoverlast, intimiderend aanwezig zijn, zwerfvuil achterlaten en soms ook in vernielingen en andere vormen van kleine criminaliteit.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Alle zes de Peelgemeenten prioriteren de aanpak van jeugdoverlast voor de komende vier jaar. Niet per definitie omwille van zorgelijke ontwikkelingen – het aantal overlastmeldingen is bij de meeste Peelgemeenten al jaren redelijk stabiel –, maar met name vanuit de zorg om waar elke overlastmelding voor staat. De impact van asociaal gedrag is groot. En daarnaast gaat het vaak om jongeren die zonder tegenreactie op hun gedrag wellicht steeds verder doorgroeien in hun asociale houding. Mogelijk zelfs tot crimineel gedrag aan toe. Elke gemeente heeft een eigen vaste structuur waarbinnen overlastgevallen besproken worden en tot actie leiden. Bij die aanpak van problematische jeugdgroepen zijn veel partijen betrokken. Door de decentralisatie van de jeugdzorg zal het realiseren van een nauwe aansluiting tussen de zorg- en de veiligheidsketen en een intensieve samenwerking nog meer aandacht vergen. Een specifiek aandachtspunt voor de komende jaren is verder het meer en beter “achter de voordeur komen” bij gezinnen met multiproblematiek.

11. Criminele jeugd en probleemjongeren

Bij het veiligheidsthema jeugdcriminaliteit staan individuele probleemjongeren centraal. Het gaat om jongeren met meerdere antecedenten, die in bepaalde opzichten de maatschappelijke aansluiting hebben verloren. Ze plegen verschillende vormen van criminaliteit. Sommigen behoren tot een criminele jeugdgroep, maar dit geldt zeker niet in alle gevallen.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: In Peelland is er sinds dit jaar geen criminele jeugdgroep meer. Het jaar er voor was er nog één criminele jeugdgroep in de gemeente Helmond. Ook het aantal jeugdige verdachten neemt Peelland breed af. Dat zijn gunstige ontwikkelingen. Alleen: elke jongere die de criminaliteit in groeit is er één te veel. En niet alle gemeenten zijn even gerust ten aanzien van wat zij aan ontwikkelingen binnen de eigen gemeentegrenzen waarnemen. De zes Peelgemeenten willen daarom blijven zoeken naar mogelijkheden om te voorkomen dat het op die manier mis gaat met een jongere. En naar inzet van effectieve repressieve interventies daar waar al sprake is van een gekozen crimineel pad. In dat kader willen alle zes Peelgemeenten investeren in het bijdragen aan de casus-aanpak van het regionale veiligheidshuis. Een gedeeld aandachtspunt daarbij is de evaluatie van de effectiviteit van inzet. Het heeft meerwaarde om een dergelijke exercitie gezamenlijk op te pakken.

12. Jeugd, alcohol en drugs

Verschuiven die binnen dit thema vallen zijn de overlast van alcohol- en drugsgebruik in de openbare ruimte en bijvoorbeeld in het uitgaansgebied/-gelegenheden. Het drank- en drugsgebruik kan in verband staan met geweld, vernielingen, geluidsoverlast. De beheersing daarvan is een belangrijke opgave van de gemeente. Een ander onveiligheidsaspect speelt daarbij ook een belangrijke rol: de gezondheidsrisico's van (overmatig) alcohol- en drugsgebruik.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Het alcohol- en drugsgebruik onder jeugd is een punt van zorg en aandacht voor alle gemeenten. De nieuwe Drank- en Horecawet (DHW) is sinds 1 januari 2013 van kracht en is op 1 januari 2014 op twee punten aangescherpt om drankmisbruik onder jongeren beter aan te pakken. Zo verschuift de leeftijdsgrens voor alcohol van 16 naar 18 jaar. Elke gemeente is in het kader daarvan verplicht om in een preventie- en handhavingsplan vast te leggen hoe invulling wordt gegeven aan de DHW. Daarnaast heeft elke gemeente eigen lopende projecten gericht op het informeren van jeugd over de consequenties van alcohol en – drugsgebruik en op het ontmoedigen ervan. Peelland breed is de Drank- en horecawet 2014 een belangrijke kapstok om over werkwijzen op dit front informatie uit te wisselen (zowel ten behoeve van de opmaak van de preventie- en handhavingsplannen als ten aanzien van de implementatie en evaluatie van projecten). De problematiek wordt opgepakt middels prioritering van de onderwerpen: drank- en drugsoverlast en overlast gevende jeugd.

13. Veilig in en om school

Jeugd kan zowel dader als slachtoffer zijn van onveiligheid; thuis, in de buurt, bij het stappen maar ook op school. Mogelijke veiligheidsproblemen op en rond scholen zijn pesten, geweldpleging, diefstal, overlast (voor omwonenden), vernielingen en verkeersonveiligheid.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Dit onderwerp is voor een deel een reguliere taak: dat gebeurt al en moet vooral zo voortgaan zoals het gaat: scholen, politie, welzijnswerkers, opvoedingsondersteuners, gemeente en Halt werken continu samen wanneer de veiligheid in/om school ergens in het geding is. En scholen hebben ook eigen schoolveiligheidsplannen van waaruit zij werken. Met name door de sterke inzet van scholen op dit front (en het idee dat dat volstaat) wordt deze thematiek voor de komende vier jaar door 5 van de 6 Peelgemeenten niet geprioriteerd. De gemeente Deurne kiest er echter wel specifiek voor om het thema verkeersonveiligheid rond scholen te prioriteren, en dit onderwerp speelt ook in andere gemeenten. Enkele andere ontwikkelonderwerpen die voor alle gemeenten (en de daarin liggende scholen) actueel zijn voor de komende jaren zijn de omgang met pestgedrag, ook gerelateerd aan de inzet van sociale media daarbij, en de preventie van loverboys-problemen. Beiden zijn voor veel scholen een punt van zorg.

3.2.4 Analyse veiligheidsveld 4: 'Fysieke veiligheid'

Dit veiligheidsveld omvat de thema's: 14. Verkeersveiligheid, 15. Brandveiligheid, 16. Externe veiligheid, 17. Rampenbestrijding en crisisbeheersing.

14. Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid heeft betrekking op de veiligheid van verkeer voor verkeersdeelnemers in het algemeen, voor specifieke doelgroepen en in bepaalde gebieden (woongebied, scholen, winkelgebied e.d.). Deze veiligheid wordt beïnvloed door fysieke factoren (infrastructuur) en het rijgedrag van verkeersdeelnemers. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen objectieve verkeersveiligheid, subjectieve verkeersveiligheid en verkeers- en parkeeroverlast.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Verkeersveiligheid is voor alle zes Peelgemeenten een geprioriteerd aandachtsgebied voor de komende vier jaren. Daarbij gaat het in het bijzonder om de aanpak van hardrijders, onveilige verkeersknooppunten, parkeerproblemen en asociaal gedrag in het verkeer. Gemeenten werken vanuit een continue signalering van black spots die aandacht behoeven en vervolgens aangepakt worden. Hierbij is de bovengemeentelijke afstemming niet relevant. Wel relevant is het gezamenlijk oppakken van enkele verkenningvragen:

- de vraag op welke wijze de burger aangesproken kan worden of benaderd moet worden gericht op het verbeteren van verkeersveiligheid. In de veiligheidsmonitor van zowel 2012 als 2013 staat 'te hard rijden' op nummer 1 als meest genoemde buurtprobleem; is dat samen met burgers beter aan te pakken? (ook vanuit de wetenschap dat het vaak de eigen buurtbewoners zijn die in de eigen wijk te hard rijden)
- De vraag of bezuinigingsmaatregelen op den duur een minder gunstig effect zullen hebben. Door bezuinigingen bijvoorbeeld op de gladheidbestrijding of het onderhoud van de openbare ruimte (wegen) kan het aantal verkeersongevallen gaan toenemen.

Bij dit thema ligt de meerwaarde van Peelland brede afstemming met name op de uitwisseling van informatie over (en evaluatie van) interventiekeuzen.

15. Brandveiligheid

Dit thema heeft enerzijds betrekking op de ontwerptechnische en gebruik technische brandveiligheid van gebouwen en anderzijds op de voorwaarden voor effectieve repressie (bestrijding van brand). Om de brandveiligheid te borgen zien gemeente en brandweer toe op pro-actie en preventie (bijvoorbeeld door het bevorderen van brandveilig leven) en geven zij voorlichting aan doelgroepen. Daarnaast prepareert de brandweer zich op de bestrijding (repressie) van branden.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Sinds 2008 zijn in Helmond de brandweertaken geregionaliseerd. Op 1 januari 2014 zijn de laatste van de brandweertzorg gerelateerde taken overgedragen aan Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO). Ook de andere Peelgemeenten zijn per 1 januari 2014 volledig geregionaliseerd. Als gevolg van deze regionalisering wordt een omvangrijk pakket aan taken, mensen en middelen uit de gemeentelijke organisaties ontvlochten en ingebed binnen VRBZO. Het Algemeen Bestuur van de VRBZO heeft besloten dat 2014 een overgangsjaar is. Met betrekking tot de toekomst heeft het AB een bestuurlijke werkgroep ingesteld. Deze bestuurlijke werkgroep heeft de opdracht gekregen om een Toekomstvisie Brandweertzorg op te stellen. Dit stuk wordt de basis voor de brandweertzorg in Zuidoost-Brabant (en bijbehorende financiering) voor 2015 en verder. Nagegaan moet worden welk takenpakket van de brandweer daar bij aansluit en wat de omvang van VRBZO-begroting moet zijn die hier bij hoort.

16. Externe veiligheid

Bij dit thema gaat het om het transport en de opslag van gevaarlijke stoffen. Gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en/of bewerkt in inrichtingen en vervoerd via weg, water, spoor, lucht en buisleidingen. Te onderscheiden zijn het 'groepsrisico' (GR) en het 'plaatsgebonden risico' (PR). In beide gevallen gaat het om de 'naar buiten gerichte' (ofwel externe) veiligheidsrisico's van de gevaarlijke stoffen.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: De aanpak op dit vlak functioneert per gemeente gezien naar wens en ook de samenwerking tussen de gemeenten, de veiligheidsregio en de omgevingsdienst verlopen goed. Het is daarom niet extra als prioriteit geagendeerd voor de komende vier jaren. Afstemming op dit punt tussen de zes gemeenten is daarmee aan te merken als een reguliere taak: dat gebeurt al en moet vooral zo voortgaan zoals het gaat. Wel is het van belang, zo wordt geconstateerd op grond van buurtbijeenkomsten in verschillende gemeenten over veiligheid, om meer inzet te plegen op het toelichten van vigerend beleid en genomen maatregelen, in verband met het veiligheidsgevoel. Sommige bewoners voelen zich onrustig over potentiële gevaren, maar overzien niet wat er al wordt gedaan om risico's in te dammen. Mogelijke onrust moet waar mogelijk worden weggenomen.

Toevoeging Helmond

Eind 2014 begin 2015 zal er een wetsvoorstel ingediend worden over de private kwaliteitsborging in de bouw. Toetsing aan het Bouwbesluit en toezicht tijdens de bouw zullen verdwijnen als taken van de gemeente. Deze taken worden neergelegd bij private partijen. De stelselwijziging zal geleidelijk aan plaats te vinden. Eerst wordt het nieuwe systeem in de laagste risicoklasse ingevoerd. Aan de hand daarvan wordt bekeken of hogere risicoklassen ook een nieuw stelsel krijgen. Planning van het traject tot ± 2019.

Er is een aantal zorgen. Blijft de toets en het toezicht van bouwplannen wel op een vergelijkbaar hoog niveau of brengt de kanteling mogelijk risico's t.a.v. de veiligheid van bouwwerken. Tweede zorg is de bestaande bouw. Daarvoor blijft de gemeente wel bevoegd bestuursorgaan.

17. Rampenbestrijding en crisisbeheersing

De organisatie van de gemeentelijke rampenbestrijding is vanaf 2013 ingrijpend veranderd. Waar eerst de gemeente zelf de organisatie had ingericht en ook de uitvoering verzorgde, heeft er een verschuiving plaatsgevonden naar vergaande regionale samenwerking. De regie op de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening ligt vanaf deze wijzigingen niet meer bij de gemeenten maar bij de veiligheidsregio. Bij de gemeente ligt de taak van 'bevolkingszorg': de open en heldere communicaties over risico's en de beste wijze waarop burgers daar mee om moeten gaan. Ook is er een gemeentelijk beleidsteam (bij rampen) onder voorzitterschap (opperbevel) van de burgemeester. Wanneer een calamiteit de gemeentegrens overstijgt is regionaal voorzien in een operationeel- en beleidsteam. Alle bij de crisisbestrijding betrokken medewerkers zijn opgeleid en oefenen tenminste een keer per jaar voor hun taak in de rampenbestrijding.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: De bovenstaande wijzigingen zijn ook in Peelland doorgevoerd. En alhoewel dit nog volop in beweging is en er wordt gewerkt aan verdere professionalisering, is prioritering van dit onderwerp niet nodig. Er is een regionale afdeling bevolkingszorg bij de veiligheidsregio ondergebracht die de gemeenten ondersteunt en de gemeente overstijgende processen regionaal georganiseerd heeft. Per proces is er een team

gevormd bestaande uit medewerkers uit de verschillende regiogemeenten. Voordeel hiervan is dat er regio breed gezien minder personen nodig zijn terwijl de teams inhoudelijk meer ervaring hebben. Ook binnen Peelland wordt op dit terrein samengewerkt. Zo vervangen de ambtenaren rampenbestrijding elkaar periodiek. Een aantal zaken blijft bij de eigen gemeente, daar waar het gaat om lokale kennis, ruimte- en bouwbeheer en verslaglegging. Voor de komende vier jaren is risicocommunicatie voor de zes Peelgemeenten een belangrijk aandachtspunt. In bewonersbijeenkomsten van de gemeente Helmond komt bijvoorbeeld naar voren dat burgers zich daar zorgen maken over risicovol treinverkeer dicht langs hun woonomgeving en dat zij geen goed beeld hebben van wat er zou gebeuren bij een calamiteit. Binnenkort wordt er door de veiligheidsregio een nieuw risicoprofiel, beleidsplan en crisisplan vastgesteld. Dit kan leiden tot nieuwe maatregelen of beleidsontwikkeling.

3.2.5 Analyse veiligheidsveld 5: 'Integriteit en veiligheid'

Dit veiligheidsveld omvat de thema's: 18. Polarisatie en radicalisering, 19. Georganiseerde criminaliteit, 20. Veilige Publieke Taak, 21. Informatieveiligheid, 22. integriteit.

18. Polarisatie en radicalisering

Het veiligheidsthema polarisatie en radicalisering gaat over ideologische groepen/stromingen in de samenleving die dermate zijn geradicaliseerd, dat zij een bedreiging vormen of kunnen gaan vormen voor de veiligheid. Sprake kan zijn van dreigend geweld. Deze groepen vergroten de polarisatie in de samenleving, zetten het sociaal weefsel onder druk. Stromingen die op die manier kunnen radicaliseren, zijn bijvoorbeeld: rechts-extremisme, islamradicalisme, dierenrechtenradicalisme, asielrechtenradicalisme, links-extremisme.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Polarisatie en radicalisering zijn landelijk geprioriteerd door de politie. De gemeentelijke aandacht voor dit thema is voor een belangrijk deel volgend op de informatie die de politie heeft en richt zich verder in algemene zin op stroomlijning van het opvangen van signalen, het stimuleren van dialoog rond waargenomen problemen en het maken/actualiseren van sociaal calamiteitenplannen. Aandacht voor dit thema is een reguliere taak: dat gebeurt al en moet vooral zo voortgaan zoals het gaat; het is voor de komende vier jaren niet geprioriteerd. Peelland breed zou het uitwisselen van ervaringen met bepaalde methodieken van toegevoegde waarde kunnen zijn. Wel is het de vraag of we de huidige ontwikkelingen voldoende in beeld hebben.

19. Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit

Bij dit thema gaat het om de aanpak van criminele samenwerkingsstructuren. Lange tijd is gedacht dat die georganiseerde misdaad alleen langs justitiële weg kon worden ingetoomd. Sinds enkele jaren wordt erkend de georganiseerde misdaad ook fiscaal en bestuurlijk kan worden aangepakt. We moeten als 1 overheid gezamenlijk de georganiseerde criminaliteit bestrijden.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: De georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit is in geheel Nederland, en ook in Peelland een ernstig maatschappelijk probleem. Het zorgt niet alleen voor veel onveiligheid en overlast bij de bevolking maar ook voor minder zichtbare, sluipende ontwrichting van de samenleving. Zo is er bijvoorbeeld sprake van helingstructuren om illegaal verworven goederen af te kunnen zetten, het faciliteren van verbouw en verkoop van wiet door particulieren en overlast, opdrachten tot plegen van woninginbraken, overvallen en straatroven. Kortom: een maatschappelijk probleem dat vraagt om een afgestemde en gecoördineerde aanpak vanuit één overheid. Conflicten binnen de georganiseerde hennepcultuur en de daaruit voortvloeiende bedreigingen, brandstichtingen en afrekeningen alsmede de vermenging van "onderwereld en bovenwereld", zoals bijvoorbeeld in de vastgoedsector, vragen meer bestuurlijke interventie(mogelijkheden) en handhavingskracht. Vanwege deze risico's, en de impact van de risico's wordt georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit Peelland breed als prioriteit benoemd. Een (verdere) intensivering van de aanpak is een belangrijke prioriteit voor alle zes Peelgemeenten. Het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC) Oost Brabant heeft daarin een belangrijke adviserende functie.

Een bijzonder aandachtspunt hierbij zijn de misstanden bij de huisvesting en zorg voor arbeidsmigranten die in de Peel werkzaam zijn. Het gaat daarbij om het bestrijden en het voorkomen van uitbuiting, van belasting- en premiefraude, uitkeringsfraude, illegale tewerkstelling, onderbetaling en illegale verwerving van inkomen.

20. Veilige Publieke Taak

Werknemers met een publieke taak kunnen te maken krijgen met agressie en geweld tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden. Dat geldt voor gemeenteambtenaren, maar ook voor de organisaties met een publieke taak in deze gemeente. Agressie en geweld kunnen niet alleen grote persoonlijke gevolgen hebben voor medewerkers en politieke ambtsdragers, maar ook voor een goede uitoefening van hun taak.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: De gemeenten binnen Peelland zijn van mening dat agressie, geweld en bedreigingen nooit getolereerd mogen worden en nemen derhalve maatregelen in het kader van het veilige publieke taak-programma. Dit omvat ook een agressieprotocol voor in het gemeentehuis. De inzet op het onderwerp 'Veilige Publieke Taak' (VPT) wordt Peel breed afgestemd en heeft de vorm van een project op schaalgrootte Brabant-Oost. Dit loopt. Een van de burgemeesters van de Peel is trekker voor de hele Peel. De resultaten en de voortgang ervan worden in het kader van deze kadernota gevolgd "via het geprioriteerde thema geweld". Zeker in duurzame klant- of patiëntrelaties is aangifte doen van agressie en geweld niet altijd de beste oplossing. Want ook na de sanctie komen slachtoffer en dader elkaar vaak weer tegen op het werk. Of biedt een straf niet passende genoegdoening voor het slachtoffer. Welke alternatieven zijn er beschikbaar?

21. Informatieveiligheid

Gemeenten zijn, net als andere (overheids-)organisaties, kwetsbaar als het gaat om de (digitale) dienstverlening en met name het veilig en beveiligd uitvoeren van deze dienstverlening en het beheer van persoonsgegevens. Als de overheid de digitale beveiliging hiervan niet voldoende kan borgen, is het vertrouwen in de overheid in het geding. Ook kan het de fysieke veiligheid van burgers en organisaties in gevaar brengen; bijvoorbeeld als besturingssystemen van sluizen en bruggen gehackt worden. Er is landelijke aandacht voor dit thema, onder meer met de oprichting van een informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten en de resolutie informatieveiligheid van november 2013.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Verschillende Peelgemeenten ontwikkelen momenteel hun integraal informatieveiligheidsbeleid. Dit gaat in die gemeenten als protocol dienen op het gebied van informatieveiligheid. Het gaat dan om onderwerpen als het veilige beheer van persoonsgegevens of andere vertrouwelijke data, om de veilige hantering van infrastructurele digitale gegevens en om het bewaken van het goede verloop van digitaal financiënbeheer. Landelijk wordt sterk aangestuurd op het verder uitwerken van goede protocollen op dit front. Op Peellandniveau is het van belang dat niet zes keer hetzelfde plan wordt uitgewerkt maar er van het begin af aan wordt aangestuurd op gezamenlijkheid waar relevant en wenselijk. Het thema wordt door alle gemeenten voor de komende vier jaren aangeduid als een reguliere *taak* (en niet geprioriteerd).

22. Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Met betrekking tot het veiligheidsthema ambtelijke en bestuurlijke integriteit gaat het om de meest interne vorm van integriteit: ambtelijke en bestuurlijke integriteit. Schending daarvan kan het gevolg zijn van belangenverstrengeling, maar ook van 'niet-intentionele' verrommeling van procedures. In dit laatste geval ontstaat de integriteitschending min of meer 'per ongeluk'. Integriteitschendingen kunnen de lokale veiligheid in gevaar brengen doordat daardoor bijvoorbeeld fysiek gevaarlijke situaties ontstaan of in stand blijven (vergunning voor onveilige gebouwen of bedrijfsvoering), criminele groepen extra bewegingsruimte krijgen (geen Bibobprocedure toegepast) en ambtenaren of bestuurders kwetsbaar worden voor verdere aantastingen van hun integriteit.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Dit onderwerp wordt primair op het gemeentelijk niveau aangevlogen. Bij schendingen gaat het immers om gevoelige interne onderzoeken. Wat evenwel gedeeld kan worden zijn de ervaringen en de preventie/interventiemogelijkheden.

4 Aanpak van de gezamenlijke speerpunten

Op grond van de analyse zoals beschreven in hoofdstuk 3 is vastgesteld dat er zeven onderwerpen zijn die door alle zes de Peelgemeenten zijn geprioriteerd. Op die thema's komen de belangen van de Peelgemeenten dus samen in de komende jaren. Het ligt voor de hand dat op die thema's dan ook de intensivering van samenwerking tussen de zes Peelgemeenten voorop dient te staan.

Het gaat om de thema's:

- Geweld
- Woninginbraken
- Overlastgevende jeugd en jeugdgroepen
- Criminele jeugd
- Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit
- Verkeersveiligheid
- Drank- en drugsoverlast

Op deze prioriteiten is het van belang dat alle Peelgemeenten over vier jaar terug kunnen kijken op succesvolle trajecten, waarbij problemen werden gereduceerd en waarin het samenwerken tussen de Peelgemeenten meerwaarde heeft gehad.

De bespreking in dit hoofdstuk is er op gericht de huidige doelen en ambities daarbij toe te lichten, als startpunt voor verdere uitwerking van uitvoeringsplannen binnen die kaders.

4.1 Geweld

Doel: Het aantal geweldsdelicten in Peelland moet de komende jaren dalen.

Probleemstelling: Geweldsdelicten zijn er in allerlei vormen en situaties. Ongeacht de verschijningsvormen staat een goede zorg voor het slachtoffer voorop. Geweld kenmerkt zich vooral door de ernstige impact die op het heeft op de slachtoffers. Uitgaansgeweld binnen Peelland zorgt, naast de impact die het heeft op de slachtoffers, voor een slecht imago van de horeca. Daarnaast is er in de directe omgeving van de horecaconcentratiegebieden sprake van een toename van overlast en vernielingen. Werknemers met een publieke taak kunnen met regelmaat te maken krijgen met agressie en geweld tijdens de uitvoering van hun werkzaamheden. Dit geldt voor gemeenten maar ook voor de organisaties met een publieke taak binnen de gemeenten. Een groot gedeelte van de geweldsdelicten betreft vormen van huiselijk geweld. Bij geweld in de relationele sfeer staat niet de vervolging van de dader voorop maar richt de aanpak zich op maatregelen die het geweld stoppen.

Waar we extra op gaan inzetten:

Met deze kadernota spreken de zes gemeenten het voornemen uit om de komende vier jaar:

- Overvallen en straatroof: De persoonsgerichte aanpak zoals deze zich landelijk heeft ontwikkeld en gericht is zowel de persoon als zijn directe omgeving wordt verder Peelland breed vormgeven. De gemeenten zorgen voor een betere preventie door het stimuleren en ondersteunen van het informeren van ondernemers en burgers over “risicogedrag”. De nadruk ligt daarbij op hetgeen men zelf kan doen om te voorkomen dat men slachtoffer wordt.
- Huiselijk geweld: Het steunpunt huiselijk geweld en het meldpunt worden samengevoegd om een goede zorg voor het hele gezin te kunnen optimaliseren. Binnen de relationele geweldsdelicten zal er bijzondere aandacht komen voor ouderenmishandeling.
- Uitgaansgeweld: Voor de aanpak van uitgaansgeweld zal de samenwerking met de ondernemers en de particuliere beveiligingsbedrijven verder worden uitgebreid. Voor maatregelen uit de kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan wordt gekeken in hoeverre deze voor alle gemeenten kunnen worden toegepast. Het toepassen voor van collectieve ontzeggingen zal verder breed worden ingevoerd.
- Veilige Publieke Taak: Geweld tegen medewerkers met een publieke functie in onacceptabel en wordt hard aangepakt. De komende jaren worden de agressieprotocollen verder uitgewerkt en ontwikkeld. Er komt een integrale begeleidingsgroep die betrokken is bij de voortgang van de noodzakelijke activiteiten. Jaarlijks worden de afspraken aangepast aan de nieuwste inzichten en ontwikkelingen.
- Voor Helmond specifiek geldt: Er zal bijzondere aandacht geschonken worden aan risico's voor de kwetsbare groepen zoals ouderen en gehandicapten.

4.2 Woninginbraken

Doel: Het doel van de aanpak woninginbraken is het verlagen van het aantal woninginbraken en inbraken in schuren en garages. We pakken dit Peel breed aan om te voorkomen dat inbrekers van de ene plaats naar de andere verhuizen. Dit monitoren we met cijfers over het aantal (pogingen) woninginbraken, de slachtofferkans en het oplossingspercentage. We vergelijken hierbij de cijfers per gemeente, basisteam, Oost Brabant en Nederland.

Probleemstelling: Een woninginbraak is een misdrijf dat een grote impact heeft op de slachtoffer. Het is ook een misdrijf dat relatief vaak gepleegd wordt en in alle gemeenten voorkomt. Het is daarom niet vreemd dat de aanpak van woninginbraken bij alle gemeenten als prioriteit benoemd is. Inbrekers houden zich echter niet aan gemeentegrenzen. Hoewel inbrekers vaak inbreken op bekend terrein kunnen ze, zeker als de grond hun wat te heet onder de voeten wordt, hun werkterrein naar een andere gemeente verleggen. Een gezamenlijke aanpak van gemeenten in Peelland is daarom van belang om een waterbedeffect te voorkomen. Verder kunnen we van elkaars ervaringen leren en gezamenlijk bewezen succesvolle aanpakken introduceren.

Waar we extra op gaan inzetten:

Het verminderen van het aantal inbraken willen we bereiken via vier invalshoeken:

- Meer inzet op preventie: Bevorderen van goed hang en sluitwerk, maar ook bevorderen van veilig gedrag van de bewoners zoals ramen en deuren sluiten en licht aan doen.
- Vergroten van de heterdaadkracht: De meeste woninginbraken worden opgelost door het op heterdaad betrappen van een inbreker. Samen met de buurten (buurtpreventieteams) zullen we de komende vier jaren werken aan een hogere alertheid en meldingsbereidheid van inwoners.
- Van incident gestuurd werken willen we toe naar informatie gestuurd werken. Maatregelen en acties die gebaseerd zijn op goede informatie en analyse hebben immers een veel grotere kans op effect. Wat zijn de *hotspots* en *hottimes*, wat zijn de woningkenmerken van woningen waar is ingebroken, wat voor methodes gebruiken de inbrekers?
- Meer inzet op aanpak van Heling: Inbraak loont meestal pas als je de buit kunt verkopen.

4.3 Overlastgevende jeugd en jeugdgroepen

Doel: Het aantal inwoners dat overlast ondervindt van jeugd verminderen. Vooral als die overlast ervaren wordt in de eigen woonomgeving moet sprake zijn van een snelle effectieve reductie van problemen. Ook moet voorkomen worden dat overlast gevende jongeren criminele jongeren worden.

Probleemstelling: Elke gemeente heeft een eigen vaste structuur waarbinnen overlastgevallen besproken worden en tot actie leiden. Daarbij zijn veel partijen betrokken. Door de decentralisatie van de jeugdzorg zal het realiseren van een nauwe aansluiting tussen de zorg- en de veiligheidsketen en een intensieve samenwerking nog meer aandacht vergen. Overlast ontstaat door het gedrag van individuele jongeren maar ook door jeugdgroepen. Met name in woonwijken voelen inwoners zich daardoor onveilig. De verschijningsvormen en mate van overlast verschillen per gebied en vragen daarom om een buurtgebonden aanpak.

Waar we extra op gaan inzetten:

- Elke Peellandgemeente zorgt voor een verdere versteviging van de eigen vaste structuur waarbinnen overlastgevallen aangepakt wordt, zowel groeps- als persoonsgericht. Een goede afstemming met Jeugd en gezinswerkers is daarbij essentieel.
- We blijven aandacht geven aan jeugdgroepen. Deze aanpak gaan we versterken door ook de effectiviteit van interventies per groep te evalueren.
- We zorgen er voor dat we signalen van overlast snel (kunnen) oppikken en analyseren, zodat we escalatie kunnen voorkomen. Dit moet er toe leiden dat we samen met bewoners en betrokken organisaties snel tot een effectieve aanpak van de overlast komen.

4.4. Criminele jeugd

Doel: Verminderen van de recidive bij criminele jongeren. Voorkomen dat jongeren terecht komen in zware criminaliteit. Voorkomen dat broertjes en zusjes van criminele jongeren ook het slechte pad kiezen.

Probleemstelling: De impact van jeugdcriminaliteit op de maatschappij is groot. Voorkomen moet worden dat criminele jongeren doorgroeien in hun crimineel gedrag naar het plegen van ernstige delicten zoals overvallen en straatroven. Jeugdigen die zich in georganiseerd verband bezig houden met criminaliteit moeten met voorrang worden aangepakt.

Waar we extra op gaan inzetten:

- Verdere ontwikkeling van een persoonsgerichte aanpak, samen met de partners uit de zorgketen en de straffketen, om verder afglijden van jongeren in de criminaliteit te voorkomen met daarbij ook aandacht voor de broertjes en zusjes. De meest effectieve interventies moeten hierbij worden ingezet, zowel gericht op hulpverlening als straf.
- Momenteel wordt bovengenoemde aanpak verder ontwikkeld in een pilot namelijk de Top X aanpak. Deze aanpak wordt begin 2015 geëvalueerd. Afhankelijk van de evaluatie van deze Pilot wordt de werkwijze verder ontwikkeld en Peelland breed ingezet.

4.5 Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit

Doel: Een effectieve bestrijding van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit.

Probleemstelling: Een effectieve bestrijding van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit vraagt om een geïntegreerde aanpak (1-overheid) op regionaal niveau, waarbij de strafrechtelijke opsporing en vervolging aansluiten op fiscale en bestuurlijke maatregelen. Het doel daarbij is:

- voorkomen dat criminelen door de overheid worden gefaciliteerd;
- voorkomen dat vermenging ontstaat tussen onder- en bovenwereld;
- doorbreken van economische machtsposities, die zijn opgebouwd met behulp van op criminele wijze vergaard kapitaal.

De belangrijkste ontwikkeling voor de komende jaren is het maken van en werken met een zogenaamd “ondermijningsbeeld”. Een ondermijningsbeeld geeft een beeld van de georganiseerde criminaliteit in de regio en de mogelijkheden om deze te bestrijden. Er worden in Brabant en Zeeland voor alle regio’s ondermijningsbeelden gemaakt. Voor Peelland en Dommelstroom wordt een gezamenlijk ondermijningsbeeld gemaakt.

Waar we extra op gaan inzetten:

- Het op basis van het ondermijningsbeeld uitwerken en uitvoeren van een plan van aanpak. Hierbij speciaal aandacht voor de gezamenlijke activiteiten, niet alleen op Peelniveau, maar ook met andere gemeenten uit Zuid-Oost Brabant.
- Er wordt een communicatieplan uitgewerkt dat zich primair richt op drie doelgroepen: gemeenteambtenaren en gemeentebestuurders, beroepsgroepen (bijvoorbeeld notarissen en makelaars, maar ook elektriciens) en de burgers. Communicatie is gericht op het bevorderen van de bewustwording over hoe men mogelijk georganiseerde misdaad faciliteert *en* op wat men kan doen om dat te voorkomen.
- Het door ontwikkelen van het Helmonds Interventieteam (HIT) naar een Peel Interventie Team (PIT) waarbij de toepassing van de (handhaving) werkwijze naast overlast gevende panden c.q. hennepplantages verbreed wordt naar andere verschijningsvormen van georganiseerde criminaliteit.

4.6 Verkeersveiligheid

Doel: Verdere bevordering van de verkeersveiligheid, voor verkeersdeelnemers in het algemeen en rond actuele overlastproblemen in woonwijken en/of ervaren door specifieke doelgroepen.

Probleemstelling: Bij het bevorderen van de verkeersveiligheid gaat het om het voorkomen van ongelukken in het verkeer, maar ook om het iedereen geven van een veilige ruimte voor mobiliteit en om het reduceren van onderling ervaren overlast (gekoppeld aan zowel rijden als parkeren). Met name op de laatste twee punten merken de Peelgemeenten dat er onder burgers een grote, niet afnemende mate van ontevredenheid is. Uit gesprekken met burgers en professionals blijkt dat hard rijders of agressief rijgedrag vertonende personen vaak inwoners uit de wijk of buurt zelf zijn.

Waar we extra op gaan inzetten:

Samenwerking tussen diverse organisaties, professionals en burgers, om de verkeersveiligheid in Peelland te verbeteren. Te denken valt aan educatie, kennisdeling, communicatie en begeleiding van inwonersinitiatieven etc.

Specifiek voor Helmond geldt dat deze samenwerking al is georganiseerd in het platform veilig verkeer.

- Intensivering van de handhaving op naleving van regelgeving en het corrigeren op gedrag (o.a. door politie, SSH, vrijwillige stadswachten).
- Onderzoeken op welke wijze het gedrag van burgers en verkeersdeelnemers, middels nauwe samenwerking met burgers (wijk of gebiedsgericht) en professionals (of op andere innovatieve wijzen) op een positieve wijze kan worden beïnvloed.
- Bevorderen van de verkeersveiligheid rond scholen.
Voor Helmond specifiek geldt dat in 2013 en 2014 bij alle scholen een verkeersveilige omgeving is aangelegd

4.7 Drank- en drugsoverlast

Doel: Een afname van de ervaren overlast veroorzaakt door drank- en drugsgebruikers.

Probleemstelling: Drugsoverlast heeft een grote invloed op de subjectieve veiligheid en leefbaarheid. Drank- en drugsoverlast zijn vaak horeca-gerelateerd. Middelengebruik is één van de belangrijkste factoren die bijdraagt aan uitgaansoverlast en uitgaansgeweld. In de Drank en Horecawet 2014 is de leeftijd van een persoon waaraan alcoholhoudende drank mag worden verstrekt, verhoogd van 16 naar 18. In de praktijk blijkt dat controle hierop nog niet optimaal georganiseerd is. Ook de opkomst van nieuwe soorten drugs is een zorg. Het is belangrijk om deze trends en ontwikkelingen te volgen.

Waar we extra op gaan inzetten:

- Het borgen van de effectief gebleken werkwijze van de aanpak 'laat je niet flessen' (het regionaal project is per 2014 gestopt). De twee hoofddoelen van dit project zijn om de beginleeftijd van alcoholgebruik omhoog te halen en de overlast door alcoholgebruik op straat terug te dringen.
- Een gezamenlijke aanpak voor toezicht op de minimale alcoholleeftijd.
- Actief monitoren (en het herkennen van patronen) op straathandel van drugs.
- Een Peelland brede afstemming van de aanpak van horeca-gerelateerde drank- en drugsoverlast.

5 De aanpak van de overige lokale speerpunten

Naast de zeven prioritaire gebieden waarop we als zes Peelgemeenten gezamenlijk willen optrekken voor meer veiligheid, is er ook een aantal thema's, dat niet door alle gemeenten maar door enkelen van hen is geprioriteerd voor de komende vier jaren.

Dat betreft de onderwerpen:

- Woonoverlast⁷
- Zorg voor arbeidsmigranten⁸
- Fietsendiefstal⁹
- Evenementen en veiligheid¹⁰
- Veilig uitgaan¹¹

Op deze prioriteiten is het van belang dat *in ieder geval de Peelgemeenten die deze onderwerpen hebben geprioriteerd* over vier jaar terug kunnen blikken op een succesvolle(gemeenschappelijke) aanpak, waarbij problemen werden gereduceerd en waarin het samenwerken tussen de Peelgemeenten meerwaarde heeft gehad.

Waar dit binnen het lokale beleid past werken ook de gemeenten die deze punten niet geprioriteerd hebben mee aan een gezamenlijke aanpak.

Ook bij dit hoofdstuk lichten we de huidige doelen en ambities toe, als startpunt voor verdere uitwerking van uitvoeringsplannen.

⁷ Prioriteit voor Helmond, Deurne, Gemert-Bakel, Asten en Someren.

⁸ Prioriteit voor Gemert-Bakel, Asten en Someren.

⁹ Prioriteit voor Helmond en Gemert-Bakel.

¹⁰ Prioriteit voor Helmond en Someren.

¹¹ Prioriteit voor Deurne.

5.1 Woonoverlast

- ✓ Prioriteit voor Helmond, Deurne, Gemert-Bakel, Asten en Someren.

Doel: Reductie van overlast die buurtbewoners van elkaar ondervinden, door alert en effectief te reageren op voorkomende gevallen van burenruzies, verloederende panden, de aanwezigheid van (mogelijke) hennepplantages, voorkomend (huiselijk) geweld en intimidatie.

Probleemstelling: Woonoverlast neemt eerder toe dan af. Zo blijven tegenwoordig (psychisch) kwetsbare mensen langer zelfstandig wonen en geeft dit mogelijk meer kans op botsende leefstijlen. Het is zichtbaarder dat criminele netwerken vaak ook in woonwijken opereren bij het opzetten van illegale wietplantages en neemt ook het aantal meldingen van huiselijk geweld toe. Dergelijke situaties zijn (potentieel) spanningsvol zijn voor de directe betrokkenen en ook de woonomgeving. Het vereist tactvolle interventies om rust en veiligheid terug te brengen.

Waar we extra op gaan inzetten:

- Elke gemeente heeft eigen structuren waarbinnen buurtproblemen worden besproken en interventies worden bepaald. Door het uitwisselen van ervaringen wordt gewerkt naar een betere aanpak van Woonoverlast.
- Consequent toepassen van het Damoclesbeleid bij een hennepkwekerij in een koopwoning. In dit beleid wordt geregeld welke bestuurlijke maatregelen genomen worden wanneer een hennepkwekerij in een koopwoning wordt aangetroffen.
- Goede communicatie met degenen die de overlast hebben gerapporteerd is cruciaal bij de reductie van het probleem. Ze zijn betrokken, verwachten wellicht steun of hulp, maar kunnen of willen wellicht ook dingen zelf. Onderzocht zal worden hoe die communicatie nu verloopt en welke verbetermogelijkheden zijn.

5.2 Zorg voor arbeidsmigranten

- ✓ Prioriteit voor Gemert-Bakel, Asten en Someren.

Doel: Het is van belang de illegale huisvesting van arbeidsmigranten en de daarmee samenhangende misstanden te voorkomen. Het gaat daarbij in het bijzonder om het bestrijden en het voorkomen van uitbuiting van illegaal in Nederland verblijvende personen, van belasting- en premiefraude, uitkeringsfraude, illegale tewerkstelling, onderbetaling en illegale verwerving van inkomen. Daarnaast blijft brandveiligheid van huisvesting van arbeidsmigranten, , een punt van aandacht.

Probleemstelling: Gemeenten krijgen lastig zicht op huisvestingssituaties doordat arbeidsmigranten zich niet altijd inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP). De huisvesting van EU-arbeidsmigranten is vaak een zaak enkel tussen de migrant en de werkgevers en/of uitzendbureaus. Hierdoor is er een informele afhankelijkheidsrelatie ontstaan tussen werkgevers en werknemers. De werkgevers zijn verplicht deze arbeidsmigranten het minimumloon en de minimumvakantietoeslag te betalen. Er zijn vermoedens dat dit regelmatig niet gebeurt, dan wel dat niet alle gewerkte (over)uren worden uitbetaald. Een aantal misstanden bij de huisvesting van arbeidsmigranten is geconstateerd; dat heeft een grote publieke en politieke belangstelling gekregen.

Waar we extra op gaan inzetten:

Er wordt een één jarig, Peel breed projectplan uitgewerkt waarbij het lopende project “Interventieteam huisvesting EU-arbeidsmigranten Noord- en Midden Limburg” van het Regionaal Coördinatiepunt Fraudebestrijding (RCF) Zuidoost Nederland als voorbeeld dient. Hierbij wordt uitgegaan van een meerwaarde van de aanpak in multidisciplinair en regionaal verband.

5.3 Fietsendiefstal

- ✓ Prioriteit voor Helmond en Gemert-Bakel.

Doel: Vermindering van het aantal diefstallen van (brom)fietsen.

Probleemstelling: Fietsendiefstal is de meest voorkomende vorm van criminaliteit. In alle Peelgemeenten neemt dit tussen 2012 en 2013 toe. De ergernis erover onder burgers is groot. Naast gelegenhedsdieven die vooral in de eigen omgeving fietsen stelen is er ook een groep fietsendieven die haast beroepsmatig fietsen steelt en verhandelt. Deze groep is ook niet gebonden aan gemeentegrenzen. Om te voorkomen dat fietsendieven hun werkterrein verplaatsen naar andere gemeenten is een gemeenschappelijke Peelaanpak gewenst.

Waar we extra op gaan inzetten:

Voor de aanpak van fietsendiefstal zijn er drie belangrijke invalshoeken:

- Fietsen worden gestolen daar waar er gelegenheid tot stelen wordt geboden. Zowel burgers als gemeenten moeten er dus voor zorgen dat er minder gelegenheid is om een fiets te stelen. Er komen hierom regelmatig nieuwe voorlichtingscampagnes voor burgers en gemeenten zorgen er voor dat op “hotspots” van fietsendiefstal een adequate fietsenstalling en/of toezicht komt.
- Fietsendieven moeten vaker betrapt worden. Daar hebben we alertheid van burgers nodig en toezicht op plekken waar veel fietsen gestolen worden. We gaan op Peellandniveau zorgen voor een goed inzicht in de problematiek. Niet eenmalig maar regelmatig analyseren stelt ons in staat de aanpak goed te richten. Daarnaast bevorderen we de aangiftebereidheid door successen in de opsporing van fietsendieven meer publicitaire aandacht te laten krijgen.
- Voor de fietsendieven die de fietsen willen verkopen moet er een markt zijn. We moeten die markt verstoren door heling van fietsen aan te pakken.

5.4 Evenementen en veiligheid

- ✓ Prioriteit voor Helmond en Someren.

Doel: Een toename van het aantal en ook de omvang van evenementen vraagt om een meegroeijende veiligheidszorg.

Probleemstelling: Van de eerste voorbereiding tot en met de uitvoering: aandacht voor veiligheid hoort integraal onderdeel te zijn van ieder evenement. Dit komt wat ons betreft tot uiting in de brede scope waarmee naar risico's wordt gekeken, in de betrokkenheid van alle relevante partners en in de manier waarop betrokken organisaties zich met elkaar voorbereiden op mogelijke risico's.

Waar we extra op gaan inzetten:

- Voortzetting van de implementatie van de regionale handreiking evenementenveiligheid Brabant Zuidoost en het organiseren van toezicht op een consequente toepassing hiervan. Tevens: verdere samenwerking zoeken op dit terrein in regio Brabant Zuidoost en Peelland
- Evaluatie van handhaving van gestelde veiligheidsregels en gemaakte afspraken rond evenementen, gericht op het benoemen van verbeterpunten in die handhaving.
- Bewaken dat handreikingen en procedures op veiligheidsgebied consequent worden nagevolgd en nastreven dat de lusten en lasten van het veiligheidsbeleid rond evenementen voor alle betrokkenen acceptabel zijn (gemeente, hulpdiensten, veiligheidsregio, burgers en organisatoren).

5.5 Veilig uitgaan

✓ Prioriteit voor Deurne.

Doel: Het behouden van het huidige niveau van (de inzet op) veilig uitgaan.

Probleemstelling: Gemeenten met één of meerdere concentratiegebieden met (nacht)horeca, zoals Helmond en Deurne, hebben de laatste jaren veel geïnvesteerd in Veilig Uitgaan. Die intensieve investeringen werpen hun vruchten af. Uitgaan is in Deurne en Helmond maar ook in de overige Peelgemeenten relatief Veilig. Het is wel zaak om hier stevig de vinger aan de pols te houden en te blijven investeren. Om die reden heeft de gemeente Deurne Veilig Uitgaan als prioriteit benoemd voor de komende vier jaren. Ook de andere gemeenten onderstrepen het belang van behoud van het huidige prestatieniveau op dit terrein.

Waar we extra op gaan inzetten:

- De Peelgemeenten ondersteunen het basisteam Peelland van de politie bij de doorontwikkeling van hun huidige aanpak en sturen aan op handhaving van de huidige politie-inzet in de gemeentelijke binnensteden.
- De Peelgemeenten zetten in op behoud en onderhoud van alle huidige samenwerkingsactiviteiten binnen de horecaconcentratiegebieden.

6 Organisatorische borging

6.1 Bestuurlijke coördinatie van het veiligheidsbeleid

Met de u voorliggende kadernota worden de gemeenteraden in de zes Peelgemeenten in staat gesteld om de kaders voor het veiligheidsbeleid vast te stellen. De kadernota is een vierjarig beleidsplan en tevens een Integraal Veiligheidsplan.

De feitelijke uitvoering van het veiligheidsbeleid zoals verwoord in deze Kadernota, zal na vaststelling van de kaders door de raad vertaald worden naar een uitvoeringsprogramma. De uitvoering van het werk ligt vervolgens bij een groot aantal samenwerkingspartners, zoals Openbaar Ministerie, Politie, Woningcorporaties, maatschappelijke organisaties, bedrijven/ PPS-partners, burgers/ buurtplatforms, etc. Met deze partijen worden afspraken gemaakt over hun bijdrage aan de realisatie van de veiligheidsdoelen.

De coördinatie op de uitvoering van het veiligheidsbeleid ligt bij de zes burgemeesters Peelland, en een vertegenwoordiger van de 6 gemeentesecretarissen, verenigd in de Stuurgroep. In de Driehoek Peelland wordt de uitvoering van het veiligheidsbeleid afgestemd met politie en OM. Ook met de overige veiligheidspartners zal periodiek overleg gevoerd worden.

Binnen elke Peelgemeente heeft de burgemeester een coördinerende verantwoordelijkheid om het integrale veiligheidsbeleid af te stemmen met de wethouders over hun portefeuilles.

6.2 Ambtelijke coördinatie van het veiligheidsbeleid

Een integrale aanpak van het veiligheidsbeleid vergt een gemeentelijke organisatie die daarop is ingesteld. Dit betekent dat veiligheid als een managementthema wordt geïdentificeerd, dat de verantwoordelijkheid voor lijn- en programmasturing in het gemeentelijk directieteam is belegd en dat het thema veiligheid op een gezaghebbende manier in de gemeentelijke organisatie is gepositioneerd. Tijdens het congres van Gemeentesecretarissen inzake veiligheid in september 2013, zijn in dit kader de volgende procesindicatoren gedefinieerd (aangevuld met een aantal punten rond de peelsamenwerking:

1. Voor de uitvoering van de gezamenlijke doelen en resultaten wordt tussen de Peelgemeenten in een ambtelijke werkgroep samengewerkt.
2. De verantwoordelijkheid voor lijn- en programmasturing is in het gemeentelijk directieteam belegd.
3. Voor specifieke projecten en resultaten wordt een ambtelijk projectleider uit één van de gemeenten aangesteld.
4. Er wordt (lokaal of intergemeentelijk) voldoende aandacht, kennis en regievermogen georganiseerd om de gemeentelijke veiligheidstaken integraal aan te pakken.
5. Veiligheidsbeleid is facetbeleid en loopt door alle sectoren van de gemeentelijke organisatie heen. Daarom wordt binnen elke gemeente georganiseerd dat er een goede afstemming plaats vindt met alle afdelingen die een bijdrage leveren aan het veiligheidsbeleid.
6. De veiligheidsorganisatie van de gemeente is op adequaat niveau uitgerust en veiligheid is op een gezaghebbende wijze gepositioneerd.

7. De driehoek wordt vanuit de gemeente(n) voldoende ondersteund; op alle gewenste niveaus zijn er voldoende ambtelijke contacten met politie en OM.
8. De gemeente doet actief mee aan intergemeentelijke samenwerking op het gebied van integrale veiligheid.
9. Er is georganiseerd dat binnen de gemeente kritische beoordeling van voorstellen op het gebied van veiligheid plaatsvindt en dat veiligheid onderdeel uitmaakt van de integrale afweging.
10. Het gemeentelijk integriteitsbeleid wordt regelmatig geactualiseerd; bestuurders en ambtenaren zijn weerbaar tegen druk en beschermd tegen bedreiging.

Ook korte lijnen tussen de burgemeester (portefeuillehouder veiligheid) en de gemeentesecretaris zijn belangrijk. De gemeentesecretaris speelt namelijk in toenemende mate een belangrijke rol binnen de aanpak van de veiligheidsproblematiek en het organiseren van veiligheid binnen de eigen organisatie. Binnen de samenwerking wordt bezien door middel van welke individuele of regionale (overleg)structuur de positie van de gemeentesecretaris kan worden versterkt.

6.3 Doorontwikkeling strategische veiligheidsagenda

In toenemende mate zijn regionale, provinciale, nationale of internationale ontwikkelingen van invloed op het lokale veiligheidsbeleid. Daarom is het van belang om voldoende strategisch vermogen te richten op die andere overheidsniveaus; enerzijds om te beïnvloeden, anderzijds om de consequenties te kunnen overzien en te vertalen naar de lokale en regionale praktijk. Door de steeds toenemende complexiteit in het veiligheidsveld is ook binnen het eigen verzorgingsgebied en binnen de gemeentelijke organisatie de noodzaak aanwezig tot het continu innoveren, het aanbrengen van samenhang en het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden. De komende jaren is kennisdeling en –ontwikkeling van groot belang om effectief te zijn. De ontwikkelde aanpakken moeten worden ingebed in de werkprocessen van de gemeente en onze partners.

6.4 Planning en control

De weg van prioriteitstelling naar uitvoering loopt langs een viertal stappen:

1. In deze voorliggende kadernota worden voor de prioriteiten uitgewerkt wat de oplossingsrichtingen zijn om op deze prioriteiten betekenisvolle verbeteringen te realiseren.
2. De concretisering van deze oplossingsrichtingen door het benoemen van concrete ambities en projecten wordt uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma.
3. Op basis van dit uitvoeringsprogramma worden vervolgens concrete projecten opgestart die tot betekenisvolle verbeteringen moeten leiden van de veiligheid in de Peel. Waar mogelijk trekken we daar met de 6 gemeenten gezamenlijk op, waar nodig worden per gemeente eigen verbeterplannen uitgevoerd. Waar mogelijk worden deze projectplannen reeds opgenomen in het uitvoeringsplan.
4. We blijven de ontwikkeling op het gebied van veiligheid monitoren via onder meer politiecijfers en de enquêtes. Zo zien we of het beter gaat of niet. Er bestaat geen kennis over het verband tussen de omvang van gemeentelijke inspanningen en het effect op veiligheid. Daarom worden ook geen concrete doelstellingen opgenomen voor bijvoorbeeld het aantal inbraken. Voor de maatregelen die genomen worden zullen wel concrete (SMART) doelstellingen geformuleerd worden.

Een nieuwe opzet voor planning en control van het veiligheidsbeleid:

De P&C cyclus voor de uitvoering van dit kaderplan wordt niet vormgeven door met (twee)jaarlijkse uitvoeringsprogramma's te werken maar met een continue proces van opstarten van projecten en halfjaarlijkse voortgangsrapportages. Deze voortgangsrapportages zullen dan gekoppeld worden aan de beschikbaarheid van de halfjaarlijkse politiecijfers en de veiligheidsmonitor. Het doel is om te komen tot een flexibelere planning en bijsturing van de inkleuring van de kaders en realiseren van verbeteringen. De ontwikkelingen rond veiligheid kernmerken zich door een behoorlijke dynamiek. Met deze werkwijze voorkomen dat het beleid stolt, maar zorgt ervoor dat we juist flexibel kunnen blijven reageren. Deze momenten zijn ook geschikt om gemeenteraden, partners en burgers te betrekken bij het veiligheidsbeleid. Dit vergt wel een strakke planning. In het laatste jaar van de looptijd van de kadernota Peelland wordt een beleidsmatige evaluatie en veiligheidsanalyse gehouden, op grond waarvan actualisatie van het beleidskader zal plaatsvinden.

6.5 Financiën

Voor het uitvoeren van dit kaderplan worden op voorhand geen extra middelen gevraagd. Indien aanvullende middelen nodig zijn voor de uitvoering van projecten wordt dit per project voorgelegd.

6.6 Communicatie

De communicatie rondom de Kadernota Integrale Veiligheid Peelland 2015-2018 richt zich enerzijds op het publiceren van de nota an sich. Anderzijds biedt het plan de mogelijkheid om opnieuw onze inwoners bij het thema Veiligheid te betrekken.

- 1) De Kadernota wordt aan de commissie en de raad aangeboden. De nota wordt ook toegestuurd aan de pers. En gepubliceerd op de website helmond.nl.
- 2) In 2014 hebben gesprekken met de stad over Veiligheid plaatsgevonden. De deelnemers aan deze gesprekken krijgen de nota toegestuurd. Zij hebben hieraan immers een bijdrage geleverd.
- 3) Elke uitvoeringsprogramma uit deze kadernota krijgt eigen communicatie vanuit het gezamenlijke vertrekpunt dat wij samen verantwoordelijk zijn voor integrale veiligheid.
- 4) Eén van de projecten die in 2015 wordt opgepakt zijn de vervolgesprekken met de stad: pilots op wijkniveau.
- 5) Het domein Veiligheid is enorm in beweging. Vanuit inhoud en communicatie volgen wij de ontwikkelingen nauwgezet en pakken we de kansen die zich voordoen.

Bijlage 1 : kerncijfers met betrekking tot de prioriteiten

Prioriteit inbraken							
Inbraken woningen	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Somereren	Peel aangifte per 1000 WONINGEN
Politiecode: 1.3.01							
2010	74	98	776	127	53	64	14,2
2011	65	76	615	133	91	70	12,4
2012	69	92	487	135	71	67	10,8
2013	55	91	475	169	83	87	11,0
Garageboxen, schuurtjes e.d.							
Politiecode: 1.3.02							
2010	21	25	121	46	22	7	2,9
2011	16	19	188	26	11	9	3,2
2012	17	30	170	48	10	19	3,4
2013	63	41	267	54	12	46	5,6

peelniveau	2012	2013
% (Poging tot) inbraak afgelopen 5 jaar:	13	13

Prioriteit geweld							
Openlijk geweld	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Somereren	Peel aangifte per 1000 INWONERS
Politiecode: F12 (= onderdeel van 1.3.07 [Mishandeling])							
2010	12	17	51	13	5	5	0,5
2011	5	9	62	24	2	7	0,5
2012	2	8	52	14	9	1	0,4
2013	1	9	35	10	1	6	0,3

Mishandeling (fysiek geweld)	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Someren	Peel aangifte per 1000 INWONERS
Politiecode: 1.3.07							
2010							
2011	50	117	659	126	44	45	5,1
2012	46	117	625	127	64	43	5,0
2013	48	115	517	124	54	51	4,4
Bedreiging (psychisch geweld)	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Someren	Peel aangifte per 1000 INWONERS
Politiecode: 1.3.08							
2010	38	65	408	73	54	27	3,2
2011	27	59	364	81	33	18	2,8
2012	39	58	394	64	43	34	3,1
2013	53	82	356	62	22	33	2,9

Straatroof	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Someren	Peel aangifte per 1000 INWONERS
Politiecode: B70 (= onderdeel van 1.3.07 [Mishandeling])							
2010	0	0	30	1	2	2	0,2
2011	0	3	51	2	1	1	0,3
2012	1	0	56	9	4	3	0,3
2013	0	5	28	7	2	2	0,2

peelniveau	2012	2013
% Voelt zich 's avonds onveilig op straat, vaak:	2	3

Prioriteit Jeugd							
Jeugdoverlast	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Somereren	Peel aangifte per 1000 INWONERS
Politiecode: 3.1.2.							
2010	79	86	637	134	61	64	5,2
2011	44	70	451	62	46	32	3,4
2012	44	91	356	54	49	35	3,1
2013	76	81	500	73	49	30	3,9

Jeugdgroepen	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Somereren	
Hinderlijk							
2013	0	1	4	0	0	0	
Overlastgevend							
2013	0	1	0	0	0	0	
Crimineel							
2013	0	0	0	0	0	0	

peelniveau	2012	2013
Voelt zich onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen, %	8	9
% Rondhangende jongeren komt voor: Ja	33	37
EN :		
Ervaart daarvan veel overlast	5	5
Ervaart daarvan een beetje overlast	14	18
Ervaart daarvan geen overlast	13	13
Ervaart daarvan overlast/weet niet	1	1

Prioriteit Verkeersveiligheid							
Ongevallen (letsel)	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Somereren	Peel aangifte per 1000 INWONERS
Politiecode: 4.1.02							
2010							
2011							
2012	23	18	59	28	19	14	0,8
2013	13	24	71	25	17	22	0,8

peelniveau	2012	2013
% Te hard rijden komt voor: Ja	70	72
EN:		
Ervaart daarvan veel overlast	18	20
Ervaart daarvan een beetje overlast	43	39
Ervaart daarvan geen overlast	8	11
Ervaart daarvan overlast/weet niet	1	2
% Agressief rijgedrag komt voor: Ja	25	29
EN:		
Ervaart daarvan veel overlast	4	4
Ervaart daarvan een beetje overlast	13	15
Ervaart daarvan geen overlast	7	8
Ervaart daarvan overlast/weet niet	1	2

aandachtspunt Woonoverlast/Leefbaarheid							
Burengerucht	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Somereren	Peel aangifte per 1000 INWONERS
Politiecode: E12+E13 (= onderdeel van 1.1.1.)							
2010	70	94	383	62	28	15	3,2
2011	52	95	343	69	38	24	3,0
2012	61	72	351	67	27	43	3,0
2013	62	76	338	61	25	49	2,9
Woonoverlast, burengerucht en relatieproblemen	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Somereren	Peel aangifte per 1000 INWONERS
Politiecode: 1.1.1							
2010							
2011	136	244	1440	172	101	133	10,8
2012	185	209	1388	201	84	130	10,6
2013	207	256	1392	292	133	118	11,6
Huisvredebreuk	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Somereren	Peel aangifte per 1000 INWONERS
Politiecode: F15 (=onderdeel van 1.3.11 [Overige criminaliteit])							
2010	0	2	17	1	1	1	0,1
2011	1	9	13	1	2	2	0,1
2012	1	5	31	7	0	0	0,2
2013	2	6	25	2	2	0	0,2
peelniveau	2012	2013					
% Overlast buurtbewoners komt voor: Ja	25	26					
EN:							
Ervaart daarvan veel overlast	5	5					
Ervaart daarvan een beetje overlast	12	12					
Ervaart daarvan geen overlast	7	8					
Ervaart daarvan overlast/weet niet	1	1					

Aandachtspunt fietsendiefstal							
Brom-/snor-/fietsendiefstal	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Somereren	Peel aangifte per 1000 inw.
Politiecode: 1.3.06							
2010	81	195	1036	211	80	72	8,2
2011	89	169	978	234	95	62	7,9
2012	69	129	1057	301	109	67	8,4
2013	73	170	1288	278	111	95	9,7
peenniveau	2012	2013					
Persoonlijk slachtofferschap fietsdiefstal [%]	2,8	3,1					

Aandachtspunt Drink- en drugoverlast							
Drugsoverlast	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Somereren	Peel aangifte per 1000 inw.
Politiecode: 1.1.4							
2010	5	22	97	10	2	9	0,7
2011	14	22	115	9	0	5	0,8
2012	19	70	183	21	15	7	1,5
2013	31	60	189	17	12	17	1,6
Drugshandel	Laarbeek	Gemert-Bakel	Helmond	Deurne	Asten	Somereren	Peel aangifte per 1000 INWONERS
Politiecode: 5.2.1.							
2010	31	34	247	23	20	18	1,8
2011	19	57	150	32	21	8	1,4
2012	20	56	143	25	20	20	1,4
2013	17	42	109	35	14	12	1,1

peelniveau	2012	2013
% Dronken mensen op straat komt voor: Ja	27	24
EN:		
Ervaart daarvan veel overlast	2	2
Ervaart daarvan een beetje overlast	12	8
Ervaart daarvan geen overlast	12	12
Ervaart daarvan overlast/weet niet	1	2
% Drugsgebruik en Drugshandel komt voor: Ja	19	22
EN:		
Ervaart daarvan veel overlast	2	2
Ervaart daarvan een beetje overlast	7	7
Ervaart daarvan geen overlast	9	10
Ervaart daarvan overlast/weet niet	1	3

Bron: politie

Bron: enquête IVM

Bron cijfers niet te achterhalen